Raslavický občasník

č. 21 december 2009 nepredajné

Vážení občania,

predkladám Vám správu o hospodárení a aktivitách obce v roku 2009. Ide o rok, v ktorom Slovenská republika začala používať menu EURO. Zároveň, väčšina subjektov súkromnej aj verejnej sféry pocítila negatívne dôsledky celosvetovej hospodárskej a finančnej krízy. V rozpočte obce to znamenalo výpadok na daniach z príjmov vo výške 86 304 € (2,6 mil. Sk). Obec na to reagovala úpravou svojich príjmov a výdavkov.

Napriek tomu to bol zároveň rok, v ktorom obec zaznamenala doteraz historicky najvyšší rozpočet na úrovni cca 2 522 937 € (76 mil. Sk). Bolo to vďaka realizácii projektu Rekonštrukcia ZŠ Raslavice, na ktorý obec získala nenávratný finančný príspekov z eurofondov vo výške 1 146 042,51 € (34 525 676 Sk). Zároveň však sme museli tento projekt prefinancovať, na čo si obec zobrala úver vo výške 422 913 € (12 740 677 Sk). Na rekonštrukcii ZŠ obec v roku 2009 preinvestovala sumu 817 373,84 € (24 624 204 Sk), zároveň z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja bola obci refundovaná čiastka 769 809,89 € (23 191 292 Sk). Termín ukončenia tohto projektu je jún 2010, a rekonštrukcia sa týka štyroch učebňových pavilónov.

Koncom roka obec získala dotáciu z Ministerstva školstva SR na rekonštrukciu strechy hospodárskeho pavilónu ZŠ vo výške 70 000 € (2 108 820 Sk). Práce sa budú vykonávať v I.Q. roku 2010.

V Materskej škôlke I. sme realizovali rekonštrukciu kuchyne na základe rozhodnutia hygieny vo výške 6 700 € (201 844 Sk).

Vďaka podpore z Úradu vlády SR vo výške 39 832,70 € (1 200 000 Sk) obec vybudovala viacúčelové ihrisko s umelým povrchom. Celková hodnota diela je 74 083,24 € (2 231 183 Sk), z toho svojpomocné práce na podloží predstavujú hodnotu 18 365,31 € (553 273 Sk).

Úprava - vydláždenie dvora obecného úradu si vyžiadala náklady 6 192,19 € (186 550 Sk) na materiál . Práce boli realizované vo vlastnej réžii. Dodávka elektronickej brány stála 1 960 € (59 047 Sk). Po vykonaní týchto prác a niektorých drobných úprav sa dňa 25. 11. 2009 konala Slávnostná posviacka rekonštruovaného obecného úradu za účasti správcu rím. kat. farnosti Stanislava Novotného, Mgr. Eriky Kaňuchovej, správcu Lopúchovskej evanielickej farnosti a.v., ako aj pozvaných hostí: primátora mesta Bardejov Borisa Hanuščáka, poslanca NR SR Jozefa Haleckého, prednostu Obú Bardejov Martina Chomu.

Zľava: MUDr. Boris Hanuščák, Ing. Anton Lamanec, Ing. Martin Choma

Pohľad na zrekonštruovanú budovu Obecného úradu v Raslaviciach

Jednou z väčších investícií bolo aj rozšírenie vodovodu a plynovodu, ul. Ku Hati. Na plynovod o dĺžke 170 m sa preinvestovalo 15 946 € (480 389 Sk), z toho zemné práce vo vlastnej réžii predstavujú sumu 6 638,78 € (200 000 Sk). Na vodovode o dĺžke 166 m sa preinvestovalo bez zemných prác 9 579 € (288 577 Sk). Na ulici Toplianskej v časti napojenia na ulicu Hlavnú sa vybudoval vo vlastnej réžii chodník o dĺžke 26 m. Na ulici Hlavnej (pri Stolárikovi) sme osadili zábradlie okolo chodníka. Vlastnými silami sme realizovali vydláždenie otvoreného kanála okolo kostola. Časť dlažby sme zakúpili z obecných prostriedkov. Na ulici Vyšnej, pod starým cintorínom, sme zrekonštruovali starú váhadlovú studňu.

Pokračovali sme v budovaní káblových rozvodov v obci (vlastná práca – 3. etapa). V tomto roku sa tieto rozvody predĺžili o 2 400 m. Počet televíznych prípojok stúpol o 40 na celkových 263. Počet internetových prípojok stúpol o 32 na celkových 68. Ponuka obecnej káblovky sa koncom roka rozšírila o televízne programy staníc LUX a DOMA.
Dôležitým medzníkom začiatkom roka bolo spustenie vysielania Infokanála obce, (zakúpili sme potrebné zariadenia - vysielací počítač, strihový program a počítač, DVD rekordéri na archiváciu vysielania).

Pokročili sme v odpadovom hospodárstve, zriadil sa zberný dvor a kompostovisko v priestoroch bývalej Mediky. Tento zberný dvor je určený aj na uloženie elektronického odpadu a akumulátorov. Zároveň sa v týchto priestoroch vykonáva ručné doseparovanie plastových odpadov.
Dvojročná práca na schvaľovaní zmien a doplnkov územno-plánovacej dokumentácie obce bola ukončená v júli konečným schválením v obecnom zastupiteľstve. Na to ešte nadviazal proces dodatočného schválenia projektového zámeru: Dom seniorov.

Vizualizácia Zariadenia pre seniorov situovaného v záhrade Kláštora sv. Jozefa

Projekt situuje túto stavbu do kláštornej záhrady. K vypracovaniu projektovej dokumentácie bolo možné pristúpiť na základe dohody s Kongregáciou Sestier Božského Vykupiteľa – SDR, Spišská Nová Ves, ktorá je vlastníkom pozemku. K dnešnému dňu je vydané územné rozhodnutie o umiestnení stavby a pokračujú práce na projektovej dokumentácii. Celkové investície do projektov vrátane štúdie predstavujú sumu 33 173 € (1 150 000 Sk), príspevkom 5 000 € (150 630 Sk) pomohla aj Kongregácia Sestier Božského vykupiteľa. Z perspektívneho hľadiska ide o jednu z najvýznamnejších investícií obce do budúcnosti – čo sa týka finančného objemu, ale aj účelu. Zároveň je to projekt ďalšej dominanty obce. Na projekte spolupracuje aj nezisková organizácia Alžbetka, Spišská Nová Ves.

V oblasti projektových príprav obec dopracovala našu žiadosť o NFP na ČOV a kanalizáciu. Zmluvu o poskytnutí NFP na sumu 3 567 530,62 € podpísal minister životného prostredia dňa 2. 6. 2009. Začiatok realizácie stavby je však

podmienený ukončením procesov verejného obstarávania. Po úrade pre verejné obstarávanie posudzuje v súčasnosti príslušnú dokumentáciu Ministerstvo životného prostredia SR.
Obec sa zapojila do prác na Lokálnej stratégii komplexného prístupu k riešeniu problematiky marginalizovaných rómskych komunít. V prípade jej úspešnosti bude možné realizovať projekty z viacerých operačných programov na stavbách dôležitých pre celú obec.
V auguste obec podala projekt Regenerácia centrálnej zóny - z hľadiska komplikovanosti a prácnosti zrovnateľný s projektom ČOV a kanalizácie. Obsahuje dielčie projekty rekonštrukcie obecných ciest, verejných plôch, zelene, výstavby chodníkov, osvetlenia. Hodnotiaci proces nie je ukončený.
V priebehu roka sa v obci realizoval projekt ROEP (register obnovenej evidencie pozemkov – proces v pôsobnosti Obvodného pozemkového úradu Bardejov, Správy katastra Bardejov a Slovenského pozemkového fondu – Bardejov) pre oba katastre. Pre kataster Vyšný Raslavice bol projekt ukončený v lete, pre kataster Nižné Raslavice sa očakáva jeho ukončenie začiatkom roku 2010.
Mimoriadne mokrý rok sa podpísal aj pod skutočnosť, že prvýkrát sa celý program ŠSPaT konal v dome kultúry (piatok až nedeľa). Odrazilo sa to na počte účastníkov ako aj na vstupnom, nie však na kvalite programu. Ministerstvo kultúry podporilo 41. ročník sumou 3 320 € (90 000 Sk), príspevok PSK Prešov bol takisto vo výške 3 320 € (90 000 Sk). Významným dátumom pre obec ale aj FS Raslavičan bol 29. máj – Večer autentického folklóru, ktorý sa uskutočnil v Zrkadlovom háji v Bratislave, pod patronátom bratislavského župana Vladimíra Bajana. Kultúrny program zabezpečovala naša folklórna skupina. Jeho súčasťou bolo aj premietanie krátkeho videofilmu o obci a výstava fotografií - 40. rokov ŠSPaT. Na tomto podujatí sme radi privítali prítomných rodákov, ale aj našich študentov z Bratislavy.
Folklórna skupina a zástupcovia obce sa zúčastnili na tohtoročných Cyrilo-Metodských slávnostiach v partnerskej obci Radslavice v dňoch 3. - 5. 7. 2009. Folklórne pásmo Svadba, ktoré malo premiéru na ŠSPaT v piatok v podaní DFS Raslavičan a DFS Zamutovčan, mali možnosť vidieť obyvatelia Zamutova 27. 11. 2009, pri príležitosti 45. výročia vzniku DFSk Zamutovčan.
Obec finančne prispela na Celodiecézne stretnutie mládeže pri príležitosti ukončenie roka sv. Pavla, ktoré sa konalo v prírodnom amfiteátri dňa 7. 6. 2009. 6.11.2009 sa konal Okrúhly stôl na záver ukončenia projektu PHOTOVOICE, zameraného na spoluprácu rómskych komunít, realizovaného partnermi Centrul de Resurse pentru participare publica (Rumunsko, Bukurešť), OZ Modrý motýľ – Raslavice, OZ Život je šanca – Raslavice.

Výstava v rámci projektu „PHOTOVOICE“
v Galérii ľudového umenia Šariša

Tohtoročné jazdecké preteky sa konali 31. mája, účasť na nich bola tiež poznamenaná nepriaznivým počasím. Napriek tomu sa tohoročné Krajské majstrovstvá dorastu uskutočnili, účasť nevynechal ani jeden z tradičných súťažiacich v Raslaviciach. Ján Novotný ml. obsadil vo svojej kategórii 3. miesto.

Tento rok nebol veľmi priaznivý pre raslavický futbal. Predposledné miesto IV. ligy Sever nie je potešujúce. Pochvalu si však zaslúžia za svoje výkony dorastenci a žiaci.
Vďaka dotácii predsedu NR SR vo výške 6638,78 € (200 000 Sk) sa zakúpil požiarny stroj PPS 12 s príslušenstvom pre DHZ Raslavice. Popri chlapoch sa v pozitívnom svetle ukázali na súťažiach aj dievčatá, za čo im ďakujem. Tohoročná pravidelná hasičská súťaž na návrh dobrovoľných hasičov bola premenovaná na Memoriál Jozefa Džalaja, ako výraz ocenenia jeho zásluh o dobrovoľných hasičov v obci. Memoriál sa uskutočnil 30. 8. 2009, zúčastnili sa ho okrem iných aj hasiči partnerskej obce Radslavice.

V priebehu roka prebiehalo zhromažďovanie materiálov pre publikáciu o obci pod vedením Mgr. Stanislava Baláža, jej vydanie je plánované v roku 2010.

V priebehu roka došlo k zmene hlavného kontrolóra obce. Ing. Ján Uderman sa vzdal tejto funkie a 30. 4. 2009 obecné zastupiteľstvo zvolilo nového kontrolóra, Ing. Petra Marcina. Konateľom Obecného podniku s.r.o., po odvolaní Jaroslava Sahajdu, sa stal Ing.Martin Olšavský, zmena sa uskutočnila ku dňu 1.7.2009

V uplynulom roku sa uskutočnili tieto majetkové prevody pozemkov do vlastníctva obce: vysporiadanie miestnych komunikácií: pre účely budúcej komunikácie nad ŽSR, parcela č. 32/10, č.826 ul. Hrabovecká, č.543 Sekčovská – 2. časť. Vysporiadanie - prevod vlastníctva komunikácii v správe PSK do majetku obce: parcely 812, 813, 814, 816, 819. Zápis budovy amfiteátra do majetku obce – na parcele CKN 634/5. V súvislosti s projektom revitalizácie prevod parciel do vlastníctva obce - CKN 408/5 k. ú. Nižné Raslavice (chodník okolo kostola), CKN 751/2 k.ú. Vyšné Raslavice (chodník pri moteli).

Za významný príspevok k propagácii obce v oblasti kultúry považujem publikačnú činnosť:
- vydanie knihy Ľudové piesne z Raslavíc, I. časť, autorka Božena Fornadľová
- vydanie troch básnických zbierok: „Kúsok zo mňa“, „Ďalšie súsťo“, a „Niečo na L“, autorka Dušana Remetová.
Obom autorkám k tomuto úspechu blahoželám a zároveň vyslovujem za obec poďakovanie za príkladnú propagáciu.

Na záver tejto bilancie ďakujem všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom – aj keď len mali pochopenie pre vec - prispeli k napĺňaniu zámerov obce v uplynulom roku.
Osobitne ďakujem Ing. Jánovi Udermanovi a Jaroslavovi Sahajdovi za prácu, ktorú odviedli v prospech obce na postoch, ktoré zastávali.

Vážení občania,

na záver roku 2009 Vám želám príjemné a spokojné Vianočné a Novoročné sviatky. Do Nového roku 2010 pevné zdravie a zdarné prekonávanie životných ťažkostí.

Ing. Anton Lamanec
starosta obce

Základná škola Raslavice

Vážení rodičia, Raslavičania,

vždy, keď ma náš pán starosta požiada o príspevok do miestneho občasníka, tak si uvedomím dve skutočnosti. Tá prvá súvisí s tým, že sa neodvratne blíži koniec kalendárneho roku a za dverami sú už Vianoce a tá druhá zase s tým, že je tu po roku opäť príležitosť osloviť Vás, našich rodičov, Raslavičanov a prihovoriť sa Vám aj takouto formou. Robím to rád, pretože vždy je čo si povedať. Dnes to bude napríklad o tom, ako moderne na našej škole učíme, alebo ako zasiahla moderna do vyučovania v Raslaviciach. A prečo práve táto téma. Tak trocha za to môžete aj Vy, rodičia našich žiakov, ktorí sa právom pýtate, čo robí škola preto, aby naše výchovno-vzdelávacie výsledky boli z roka na rok lepšie a nie naopak. Takže, čo robíme? Nuž okrem iného aj modernizujeme, a to nielen zovňajšok našej školy ale hlavne vyučovanie v nej. Ako všetko nové aj tento proces sa prediera do našej každodennej práce pomaly. Pomaly, ale ako sa hovorí, isto. Každým dňom si stále viac učiteľov uvedomuje, že je to nezvratný proces a kto ho včas nezastihne, odsúdi sa do pozície „nepopulárneho“ učiteľa, ktorého hodiny sú nezaujímavé, pre žiakov slabo motivujúce, málo podnetné, nudné, čo je to najhoršie, čo môže učiteľa v jeho práci stretnúť. A čo potom výsledky? Prichádzajú pomaly, rodia sa ťažko s vynaložením nesmierneho úsilia a dosiahne ich iba obmedzený počet žiakov. A toto nie je náš cieľ. Uvedomujeme si, že nemôže byť každý „fiškál“, ale je našou povinnosťou, vhodnou motiváciou „získať“ pre vzdelávanie čo najväčší počet žiakov. Primäť ich k tomu, aby si sami uvedomili, že vzdelanie im otvorí tie pomyselné dvere do sveta. Modernizácia je jedným z prostriedkov, ako tento cieľ dosiahnuť. Takže, ako modernizujeme.
V prvom rade si treba uvedomiť, že ešte stále to je a zrejme ešte dlho to všetko bude o peniazoch. Modernizovať aj u nás znamená „mať na to“. V praxi to znamená nájsť v našom rozpočte prostriedky na nákup nových, moderných učebných pomôcok. Štátne zdroje ani podielové dane žiaľ na to vždy nestačia. Je tu však priestor na získanie financií z iných zdrojov, či už ide

o eurofondy, alebo projekty vládnych i mimovládnych organizácií. A tu sa nám zatiaľ darí. Práve vďaka týmto projektom sme do školy získali učebné pomôcky za viac ako 15.000.- €. Sú v tom zahrnuté interaktívne tabule, hlasovacie zariadenie, dátové projektory, vizualizér, notebooky, klasické PC a vzdelávací softvér.

A aké je ich využitie? V krátkosti Vám tieto pomôcky predstavím. Určite najmodernejšou pomôckou je interaktívna tabuľa. Musíme sa pochváliť, že sme boli prví v Prešovskom kraji, ktorí začali s touto tabuľou pracovať. Reportáž z našej školy robila aj jedna známa slovenská komerčná televízia. Interaktívna tabuľa je moderná pomôcka na zefektívnenie vyučovania a prezentácií s dôkladným využitím informačných komunikačných technológií. Je to elektronické zariadenie, ktoré umožňuje živo interaktívne pracovať s PC alebo notebookom, priamo z tabule, klikaním na premietaný obraz interaktívnym perom. Teda hodina bez kriedy. Ovládate jazykové vzdelávacie programy, vzdelávacie obrazy či videoklipy priamo z tabule. Umožňuje otvárať rôzne súbory, internetový prehliadač, programy na CD či USB kľúči. Perom môžeme dopisovať kamkoľvek do premietaného obrazu. Žiaci sa plne zapoja do práce a nemusia nič opisovať, všetko im učiteľ môže vytlačiť alebo poslať domov mailom. A navyše knižnica interaktívnej tabule je nevyčerpateľný zdroj obrazového materiálu pre každý predmet. Učiteľ pracujúci s touto tabuľou je naozaj moderný učiteľ. Jeho hodiny sú zaujímavé, kreatívne, bohaté na rôzne aktivity, nie sú nudné a čo je hlavné, deti sa na ne tešia a ja verím, že čoskoro prídu aj očakávané výsledky.

Dôležitou súčasťou vyučovania je aj overovanie získaných vedomostí. Zdĺhavé skúšanie, náročné opravovanie testov je pomaly minulosťou. Je tu tzv. hlasovacie zariadenie, bezdrôtový hlasovací systém, ktorý umožní učiteľovi v rozsahu veľmi krátkeho času získať od žiakov informáciu, ako zvládli danú tému. A ako to vyzerá v praxi? Na tabuli sa objaví úloha, alebo otázka a dve možnosti. Žiak stlačením hlasovacieho zariadenia vyberá jednu z možnosti. Jeho odpoveď vidí iba učiteľov vo svojom PC. Ten mu hneď všetky odpovede vyhodnotí a učiteľ získa okamžitý obraz o tom, ako žiaci zvládli či nezvládli preberanú problematiku. Opäť všetko bez kriedy a klasickej tabule.

Dnes už bežnou učebnou pomôckou je dátový projektor, ktorý podobne ako kedysi meotar ale samozrejme v úplne inej kvalite a s väčšími možnosťami premieta obraz na veľké plátno alebo na bielu stenu. Napojený na PC premieta aj obraz preberaný internetom. Využíva sa predovšetkým na prezentáciu tém spracovaných v programe power point. Takto odučená hodina je opäť bohatá na obrazový materiál, ktorý môže byť doplnený zvukovým alebo video záznamom. Často tieto prezentácie pripravujú samotní žiaci.

Na podobnom princípe pracuje vizualizér, ktorý sa využíva predovšetkým na hodinách prírodopisu. Je to CCD kamera, ktorá zachytí a premietne obraz a ak treba zväčší ho až 8x. Napríklad stavba bunky alebo iných mikroorganizmov sa pomocou tohto zariadenia premieta na plátno či interaktívnu tabuľu niekoľkokrát zväčšená. Na interaktívnej tabuli môžeme navyše s týmto obrazom pracovať podľa svojich potrieb.

Asi najčastejšie sa však na škole využíva vzdelávací softvér. Ide o vzdelávacie programy, ktoré v súlade s učebnými osnovami spracúvajú rozmanité témy a umožňujú učiteľovi využiť na hodine bohatý obrazový i zvukový materiál. Optimálne však bude, ak si takýto vzdelávací program pripraví učiteľ sám. To si však vyžaduje čas ale hlavne chuť popasovať sa s týmito novinkami, ktoré ešte donedávna boli iba snom niektorých odvážnych učiteľov.

S týmito pomôckami teda na škole pracujeme. Nie všetci, ale každým dňom nás pribúda. Nie je to liek na všetky problémy. Interaktívna tabuľa „nenapíše“ dobre monitor . Určite však zatraktívni vyučovaciu hodinu, získa žiakov pre daný predmet, zvýši autoritu učiteľa, kredit školy i záujem žiakov o vzdelávanie. A som presvedčený, že časom prinesie i zlepšené výchovno-vzdelávacie výsledky.

Mgr. Igor Drotár
Riaditeľ školy

DFS Raslavičanik v roku 2009

Folklór patrí v Raslaviciach medzi najväčšiu pýchu obce. Nositeľom folklóru je kolektív a ten združuje aj deti tancujúce v Raslavičaniku. Vo svojej činnosti sa zameriava na zmysluplné využitie voľného času detí, smerujúce ku prezentácii šarišského umenia. Každoročne vytvára nové choreografické celky, pričom vychováva množstvo šikovných detí, ktoré neskôr pokračujú v tanečnej činnosti DFS Raslavičan, či iných folklórnych súboroch.

Detský folklórny súbor *RASLAVIČANIK* pracoval aj v tomto roku s veľkým nasadením a elánom. Stále narastá záujem o ľudové tance a ich stvárnenie , čo svedčí aj to, že v súbore pôsobí viac ako 50 členov. Zahŕňa spolu tanečníkov, spevákov a muzikantov, vo veku od 7 – 14 rokov, všetko žiakov ZUŠ v Raslaviciach. Veľký pokrok vo svojej činnosti urobila detská ľudová hudba pod vedením Mgr. Jozefa Franeka, ktorá úspešne doprevádza celú tanečnú zložku, ale pracuje aj samostatne spolu s dievčenskou speváckou skupinou, na rôznych predstaveniach pre obec, ako aj iných podujatiach ZUŠ. V tomto roku predviedli tanečníci svoj talent na rôznych vystúpeniach - na obecnom plese v Raslaviciach, rôznych verejných koncertov ZUŠ, ŠSPaT, ale najväčším úspechom bolo umiestnenie v striebornom pásme na krajskej prehliadke detských ľudových súborov.

Dúfajme, že aj nasledujúci rok sa im bude dariť aspoň tak dobre, ako v ten minulý, ba možno aj lepšie. Želám celému RASLAVIČANIKU veľa entuziazmu, radosti a chuti do tanca.

Mgr. Monika Bučková
vedúca súboru

Raslavičan bilancuje

Aj v tomto roku folklórna skupina Raslavičan zaznamenala úspešné obdobie, počas ktorého získala úspechy nielen doma, ale aj v zahraničí. Navštívila zaujímavé miesta a zažila množstvo zážitkov, ktoré sa natrvalo vryli do pamäti členov skupiny.

V marci sa zúčastnila krajskej prehliadky dedinských folklórnych skupín – Nositelia tradícii v Humennom s programovým blokom „V Raslavicoch na ulici. V máji FS absolvovala vystúpenie v Zrkadlovom háji v bratislavskej Petržalke, v rámci programu „Večer autentického folklóru“. Takmer 2 hodinové vystúpenie malo veľký úspech a bolo odmenené diváckym „standing ovation“. Po programe sa konala ľudová veselica a ochutnávka tradičných raslavických jedál. Patronát nad týmto večerom mal už terajší exžupan bratislavského samosprávneho kraja Vladimír Bajan.

V júni tohto roku sa konal 41. ročník ŠSPaT a folklórna skupina Raslavičan tvorí ich neodmysliteľnú súčasť. V piatkovom programe účinkovala s DFSk Zámutovčan v spoločnom programe pod názvom „Parta moja parta,“ kde si diváci mohli vychutnať svadobné zvyky z dvoch regiónov – Šariša a Zemplína.

V lete pre FS začala tzv. „folklórna sezóna“, počas ktorej sa Raslavičan zúčastnil rôznych vystúpení a to v Papíne, Bardejove, Plavči, Mikovej Malčiciach, Zámutove, na Hontianskej paráde v Hrušove a v družobnej obci v českých Radslaviciach. Vyvrcholením folklórnej sezóny bol letecký zájazd do Španielska. V meste Aviles, ktoré je vzdialené od hlavného mesta Madrid asi 400 km sa konal medzinárodný festival, kde Raslavičan účinkoval spolu s FS z Mexika, Guatemaly, Kaukazu, Francúzska a domáceho Španielska. Nielen z festivalu ale aj z obhliadky Madridu si členovia FS odniesli nezabudnuteľné zážitky.

Na záver sa chcem všetkým členov FS poďakovať za ich celoročnú prácu a popriať hlavne veľa zdravia, elánu a veľa úspechov v novom roku.

DFSk Raslavičan na medzinárodnom folklórnom festivale v španielskom Avilés

Anton Kontura
vedúci DFSk

„Hráme sa a spoznávame svet“

Predškolský vek je vekom, kedy dieťa aktívne skúma svoje svoje okolie, je samá zvedavosť. Odbehne si prezrieť veci, ktoré ho zaujímajú, dotýka sa ich a v neposlednom rade sa snaží získať vedomosti o týchto zaujímavých veciach. Aj preto pri deťoch človek potrebuje pohár plný múdrosti, súdok obozretnosti, lásku a more trpezlivosti.

Za rok sa toho udeje mnoho a preto Vás presne po roku chceme informovať o tom, čo všetko sme v našej materskej škole stihli urobiť a zažiť. V prvom rade je potrebné povedať, že od 1. septembra 2009 sme povinne, tak ako všetky MŠ na celom Slovensku, prešli na vzdelávací program ISCED 0, ktorý má za úlohu odovzdať určité vedomosti deťom v predškolskom veku formou hry. Nebola to pre nás až taká novinka vo vzdelávaní, pretože naša MŠ takúto formu vzdelávania využívala už dlhšiu dobu. Veď aj preto sme nášmu programu dali názov „Hráme sa a spoznávame svet“. Vychádzali sme najmä zo skúseností, že práve hravá činnosť je tá, v ktorej sa aktivita detí prejavuje najviac. Deti takéto vzdelávanie baví oveľa viac, než len nejaká monotónna, každodenne sa opakujúca činnosť.

Ako ďalšia nie menej zaujímavá udalosť, ktorá sa u nás udiala bola opäť výmena učiteľky. Po dlhoročnej činnosti nás zo zdravotných dôvodov musela opustiť p. Marta Novotná, ktorej aj touto cestou ďakujeme za všetko čo pre I. MŠ počas tých rokov urobila. Na jej miesto nastúpila slečna Mária Nováková, ktorá sa už za ten, hoci aj krátky, čas stala u detí obľúbenou učiteľkou.
Počas celého školského roku sme stihli v MŠ zažiť množstvo vecí, ktoré ak by sme tu mali rozpísať nestačil by nám tento časopis. Preto len stručne spomenieme niektoré z tých naj. Určite to budú rôzne slávnosti, ktoré sme zažívali, ako napríklad slávnosť pri príležitosti Dňa matiek. Mamky našich detí boli šťastné a určite sa nejednej aj slza zaligotala v oku, keď videla to svoje dieťatko ako spieva, recituje a tancuje len pre ňu. To isté sa dalo vidieť aj na tvárach starých rodičov, lebo aj pre nich sme nielen minulý, ale už aj tento rok stihli pripraviť slávnosť. Ďalšou takou naj udalosťou bola minuloročná Vianočná besiedka, na ktorú sa deti tešili dlho predtým. Najmä na darčeky, ktoré si našli pod vianočným stromčekom v škole. Aj keď ich nebolo veľa, potešili o to viac.

„Deň matiek“ v I. MŠ

Počas celého roka sme chodili s deťmi von, v jeseni zbierať listy a rôzne prírodniny, z ktorých sme si potom urobili výstavku na chodbe, aby tak plody jesene potešili všetkých. V zime sme sa chodili sánkovať, guľovať a stavali sme snehuliakov a keď už bolo teplejšie snažili sme sa s deťmi podnikať dlhšie prechádzky, aby sme boli čo najviac na čerstvom vzduchu. Samozrejme sme nezabudli ani na pravidelné športovanie a preto sme navštívili, tak ako každý rok, školskú telocvičňu. Deti si tam

schuti zacvičili, pretože ich učíme, že pohyb je jedným z prostriedkov ako si udržať zdravie.
Pre naše deti bol určite silným zážitkom júnový výlet. Na návrh rodičov sme sa vybrali do košickej ZOO, kde deti obdivovali zvieratka, ktoré mali možnosť dovtedy vidieť iba na obrázkoch. A hoci nám počasie ku koncu výletu neprialo, aj tak to bol ,a nielen pre deti, krásny zážitok. Takým bolo určite aj vystúpenie na 41. ročníku Šarišských slávnosti piesní a tancov v Raslaviciach s programom, ktorý s nimi nacvičila p. učiteľka Chovancová a p. učiteľka Nováková. Deti boli odmenené obrovským potleskom, čo bolo pre nich určite tou najkrajšou odmenou. Je nutné tu taktiež spomenúť, že v júni náš školský dvor dostal nový tvar. Rozhodli sme si ho spestriť tak, že sme vymaľovali všetko, čo sa vymaľovať dalo. Počnúc plotom, preliezkami, kolotočmi a v neposlednom rade aj domčekom, ktorý stojí v strede nášho dvora. Určite by toto všetko naše skromné školské vybavenie potrebovalo väčšiu opravu, ale keďže momentálne nemáme dostatok peňazí, tak aspoň touto troškou sme sa snažili dvor pre deti skrášliť. A či sa nám to aspoň trochu podarilo posúďte sami, keď pôjdete okolo našej MŠ. Chcem poďakovať všetkým rodičom, ktorý prišli a pomohli nám maľovať. Každý vie, ktoré políčko nového farebného plota je to jeho ☺
No a na koniec júna tak ako každý rok sa z našich niekoľkých predškolákov stali ozajstní školáci. My len dúfame, že sme im dali dobrý vedomostný základ, ktorý im pomôže základnú školu absolvovať ľahšie a s väčšou istotou.

Jeden školský rok skončil, no ďalší už momentálne prebieha. Verím, že takto o rok Vám o tom aktuálnom opäť niečo napíšem. Určite bude tiež bohatý na rôzne zážitky, skúsenosti, nové vedomosti. A verím, že po prečítaní tohto článku si aj vy zaspomínate na to, ako dobre bolo v materskej škole ☺

Mgr. Anna Vaňová
učiteľka I. MŠ

ZO Klubu dôchodcov a Zväzu postihnutých civilizačnými chorobami Raslavice

Ako v predchádzajúcich rokoch, tak aj v tomto roku sme sa snažili organizovať rôzne akcie pre našich členov – seniorov, ako sú poznávacie, či nákupné zájazdy, púte, posedenie spojené so súťažou.

Výbor ZO sa spolu stretával 1-krát do mesiaca, kde sa snažil riešiť, či navrhovať akcie pre svojich členov – seniorov, ktorých v tomto roku evidujeme 155. Pri tomto počte nemá každý člen či členka totožný názor ku zorganizovaniu rôznych akcií. Napriek tomu sa snažíme konať čo k najväčšej spokojnosti.
V roku 2009 sme organizovali nasledujúce akcie, a to :

- dňa 15.2.2009 sa uskutočnila hodnotiaca členská schôdza, kde sme zhodnotili činnosť ZO v roku 2008. Na tejto schôdzi sa zúčastnil rekordný počet členov 114, čo činí 74,51 % z celkového počtu členov. Ako hostia boli prítomní MUDr. Chovanec Jozef a starosta obce Ing. Lamanec Anton. V kultúrnom programe vystúpili žiaci ZŠ Varchol a Biroš v scénke „U lekára“ a speváčka V.Stašeková s doprovodom harmonikára Novotného Z Abrahámoviec.

- Súťaž v 14-kartového ŽOLIKA sme zorganizovali dňa 22.2.2009, na ktorej sa zúčastnil rekordný počet súťažiacich a to: Bartko František, Opet Ján st., Kračanský Milan, Bača Vincent, Matys Jozef, Maník Andrej, Gužík Tibor, Moravec Ján, Jackanin Ján ml. Palša Andrej, Jančuš Ján, Novotný František. Víťazom pre krátkosť času, žrebovaním víťazov jednotlivých skupín sa stal Matys Jozef, 2. miesto získal Kračanský Milan a na 3. mieste Palša Ondrej. Víťazom boli odovzdané vecné ceny.

- Nákupno-poznávací zájazd sa uskutočnil dňa 19.4.2009 do Noweho Sonču. Účastníci mali možnosť porovnať možnosti nákupov v nových obchodných centrách s nákupmi na trhoviskách. Na

spiatočnej ceste sme sa ešte zastavili pre doplnenie nákupov v Leľuchove.

- 30.6.2009 sme zorganizovali zábavno-športovú súťaž v bowlingu. Po skončení súťaže bolo podané pohostenie s občerstvením. V tomto roku sa zúčastnilo iba 13 súťažiacich.

- Púť seniorov na Levočskú horu sa konala dňa 9.7.2009. Záujem o uvedenú púť bol nad očakávanie veľmi dobrá.

- Dňa 25.7.2009 sme zorganizovali poznávací zájazd do Starej Ľubovne – návšteva hradu, skanzemu a historických bojových umení. Po prevedených prehliadkach sme mali spoločný obed s občerstvením na salaši v Starej Ľubovni. Aj tu sme mali možnosť nákupu v Leľuchove. Účastníci vyjadrili veľkú spokojnosť s usporiadaným zájazdom, i keď občas nám prekážal dážď.

- Ako každoročne, aj v tomto roku sme dňa 18.10.2009 zorganizovali a uskutočnili v rámci mesiaca októbra „Úcta k starším“ posedenie s jubilujúci členmi, kde bolo podávané malé pohostenie s občerstvením aj ostatným prítomným členom. V kultúrnom programe vystúpili speváčky detského folklórneho súboru Raslavičanik s doprovodom vlastnej ľudovej hudby. Jubilujúcim členom boli odovzdané aj spomienkové darčeky s kytičkou. V tomto roku ich bolo ocenených 23 členov. Na tomto slávnostnom posedení bol prítomný aj starosta obce Ing. Anton Lamanec. Po skončení oficiálnej časti na počúvanie hral heligonkár p. Vasičkanin Ján, kde si niektorí účastníci aj pospievali.

- 20.10.2009 sa už tradične pred sviatkom Všetkých svätých zorganizoval zájazd do Krosna . Účastníkom zájazdu bol podaný desiatový balíček. Aj v tomto prípade nebolo možné uspokojiť všetkých záujemcov o tento zájazd.

Ďalej v tomto roku sme vykonali väčšiu úpravu miestnosti Klubu dôchodcov. Celú podlahu sme upravili a dali plávajúcu a v časti kuchynskej linky sme dali dlažbu. Túto úpravu sme spravili v spolupráci s obecným úradom – ich zamestnancami Gvušč Jozef ako odborný pracovník.
Za túto činnosť, ktorá bola vykonávaná, patrí poďakovanie celému výboru KD a ZPCCH a to : Novotný František, Rychvalský Jozef, Kovalčinová Anna, Salokyová Mária, Vasičkanin Ján, Rychvalská Božena, Bartková Božena, Jančuš Ján, Stašková Daniela, Vavreková Mária, ktorí sa podieľali pri organizovaní a samotnom zabezpečovaní jednotlivých akcií.
Hlavným sponzorom pre činnosť ZO je nesporne Obecný úrad, ktorému patrí poďakovanie, a to obecnému zastupiteľstvu a starostovi obce. Poďakovanie patrí aj firme Bona-Market Raslavice, Zelenina Chovanec a PD Agrodružstvo Raslavice.

Záverom mi dovoľte, aby som Vám všetkým čitateľom zaželal radostné a požehnané vianočné sviatky a šťastlivý Nový rok 2010, do ktorého Vám želám veľa šťastia, zdravia, rodinnej pohody a veľa síl do splnenia si svojich predsavzatí.

Za Výbor ZO KD a ZPCCH

Novotný František
predseda ZO KD a ZPCCH
v Raslaviciach

Jazdecký rok 2009 juniora Jána Novotného

Rok 2009 bol pre Jána Novotného ml. prvým rokom v kategórii juniorov. Vzhľadom k tomu, že juniorská kategória je od 15r. do 18 r. prvý rok v tejto konkurencii je mimoriadne ťažký.
Napriek tomu „náš junior“ nesklamal a s kobylkou VIARELLA sa nominoval do finále majstrovstiev Slovenska 2009, ktoré sa konali v Národnom žrebčíne Topoľčianky. Tomu predchádzalo tretie miesto s CARISSIMOM na majstrovstvách Východoslovenskej oblasti, ktoré

sa uskutočnili v Raslaviciach a všetci si dobre pamätáme v akom počasí sa pretekalo.
V ťažkej konkurencii sa nestratil ani v náročných súťažiach v rámci Slovenska, kde zbieral popredné umiestnenia, ako napr. Bratislava, Pezinok, Stropkov a dôstojne nás reprezentoval aj v zahraničí. V Tatranskej Lomnici, kde bolo 1. novembra slávnostné vyhodnocovanie jazdeckej sezóny bol vyhlásený ako tretí najlepší junior pre rok 2009.
Do ďalšej sezóny mu želáme veľa zdravia a jazdeckých úspechov pri reprezentácii jazdeckého klubu a obce Raslavice.

Eko Cena Moldava jún 2009

Pri preberaní ceny - HUBERTUS TATRY 2009

MVDr. Ján Novotný

Prístup LEADER
Horný Šariš - Áno rozvoju.

Všetko čo existuje sa chce prirodzene aj rozvíjať, aby nestagnovalo či nebodaj neupadalo. Iné to nie je pochopiteľne ani v prípade vidieckych území, tak charakteristických pre tvár Slovenska. Je to predsa len jedna z krajín s najvidieckejším charakterom v Európe.
Každý z tunajších regiónov má svoje špecifiká, ten náš – severovýchodný (nami Horným Šarišom nazývaný) ich má skutočne nezvyčajne veľa. Popri neobyčajne krásnej tvári krajiny, nebývalo bohatej histórii, veľkému bohatstvu prírodných a ľudských zdrojov je istá málorozvinutosť daná zaiste i vzdialenosťou od významných administratívnych a správnych centier Slovenska či tradičným nezáujmom kompetentných politikov o vyrovnávanie regionálnych rozdielov. Že sa tento región chce rozvíjať a že dynamický rozvoj potrebuje možno ešte viac ako ostatné regióny... niet divu.
Otázka neznie či rozvoj „áno“ či rozvoj „nie“. Otázka znie: „Ako?“ Samozrejme, že každý z nás sám za seba, za obec, za organizáciu, za firmu má svoju predstavu - ako. **Rozvoj územia** však nezávisí od toho čo chcem len ja, ale čo chce, potrebuje a naplánuje región ako celok spoločne.
Naštartovanie **rozvojových procesov** je zaiste možné i živelne, náhodne, intuitívne. Po čase je však spravidla otázna kvalita, efektívnosť, najmä však otáznosť toho, či robíme skutočne to čo sme chceli a potrebovali.
Už pekných pár rokov je aj na Slovensku zaužívaný spôsob plánovania dôležitých krokov do budúcnosti. Posudzovanie kvality na rôznych stupňoch nie je predmetom tejto úvahy.

Rozmýšľam len o podstate. Každý dobrý hospodár predtým, než sa pustí do práce, vopred podrobne a obrazotvorne premyslí a precíti to, do čoho sa ide pustiť, čo od toho očakáva, s akým prínosom ráta, akú zmenu chce navodiť.

Aj v prípade plánovania a riešenia **rozvoja územia** najprv vnútorne rozmýšľame o tom, aké zmeny, prečo, kedy a kde, hlavne však ako ich chceme dosiahnuť. Metodík procesov je množstvo. Za najefektívnejšie, najprínosnejšie a najpresnejšie sú všeobecne považované tie, ktoré vychádzajú z princípov participatívnych prístupov. Teda tie, pri ktorých nie je dôležité čo presadzuje politická, hospodárska, či iná „moc“, ale to čo potrebuje konkrétny človek/subjekt v území. Bolo by azda jednoduchšie len sa tak pýtať ľudí (napr. v širokom dotazníkovom šetrení) „čo by ste tak chceli?“, potom to vyhodnotiť a dajako posplietať do plánovaných aktivít. Ešte jednoduchšie by bolo opýtať sa „múdrych“ či „mocných“ ako by sme to mali urobiť a podľa toho naplánovať rozvojové aktivity. Ak však dokážeme zostaviť skupiny ľudí, ktoré proporcionálne zastupujú videnie podstatnej väčšiny obyvateľstva územia a rozvoj plánujeme s nimi, je to ideálna vec. Pravdou je, že je podstatne náročnejšia a aj dlhšia ako predošlé spomenuté.

Účastníci poznávacieho zájazdu – členovia riadiacej skupiny v rámci projektu „Tvorme tvár Horného Šariša“ v Čiernom Balogu

V tomto procese najprv vytvárame obraz budúcnosti, teda ako to naše územie bude v budúcnosti vyzerať. Ako chceme aby vyzeralo. Potom zhodnocujeme, čo z toho čo máme nám k tomu môže pomôcť, čo nás aktuálne brzdí, aby sme to mali. Aby sme boli schopní tento krok dobre urobiť, musíme naozaj dôkladne poznať to, čo doma máme, čím disponujeme, s čím môžeme v budúcnosti počítať. Následne omnoho ľahšie identifikujeme problémy a my sme zrazu schopní oddeliť to, „čo by bolo dobré“ od toho, „čo naozaj potrebujeme“. Problémy podrobne analyzujeme a až potom hľadáme a definujeme presné, jasné a adresné riešenia.

Takýmto participatívnym a širokým spôsobom, ktorý je pochopiteľne podstatne komplikovanejší ako je popísané v predošlých niekoľkých vetách sme postupovali aj v našom Hornom Šariši. Dva roky sme spoločne pracovali na **stratégii rozvoja územia** a snažili sme sa ho prepracovať do najmenších detailov. Myslím, že sa nám to aj podarilo. Časť stratégie bude mimo iného slúžiť ako náš **program pre rozvoj v rámci prístupu Leader** prostredníctvom opatrení Programu rozvoja vidieka. Dopracovali sme sa k nej po nekonečných dišputách, polemikách, ba aj konštruktívnych hádkach.

V stratégii ako celku môžeme vidieť logiku komplexného a širokospektrálneho rozvoja celého územia vo všetkých oblastiach.

Najdôležitejšie však nebolo a nie je vytvorenie strategického dokumentu. Najdôležitejší bol samotný proces. V ňom sa nielen utriasali spoločné potreby ľudí z územia, ale predovšetkým vznikalo partnerstvo. Nie formálne, ktoré deklaruje súdržnosť územia v spoločnom geografickom priestore, avšak partnerstvo, ktoré vychádza z hrdosti žitia a angažovania sa v živote tých, ktorí v území žijú, zo zodpovednosti vychádzajúcej zo spoločného úsilia spôsobovať pozitívne zmeny, pre ľudí žijúcich v území teraz aj v budúcnosti.

PaedDr. Michal Smetanka
člen projektového tímu
pre stratégiu LEADER

LEADER

Terénna sociálna práca

Obec Raslavice realizuje vďaka podpore z Fondu sociálneho rozvoja (FSR) od roku 2005 projekt Komunitnej sociálnej práce, ktorým pomáha občanom v hmotnej a sociálnej núdzi, predovšetkým príslušníkom marginalizovanej rómskej komunity. Od apríla 2008 do marca 2010 projekt pokračuje v rámci terénnej sociálnej práce pod názvom „Zlepšenie životnej situácie a integrovanie sociálne vylúčenej komunity“, čo predstavuje aj cieľ projektu.
Projekt bol schválený s rozpočtom vo výške 48 223,46 €, z čoho príspevok z Európskeho sociálneho fondu a štátneho rozpočtu tvorí 95 % tejto sumy, a spolufinancovanie projektu obcou je na úrovni 5 %. Z týchto prostriedkov je financovaná činnosť troch sociálnych pracovníkov po dobu dvoch rokov realizácie aktivít projektu.
Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

Mgr. Marianna Labudová
terénna sociálna pracovníčka

Projekt “PHOTOVOICE”

Pod názvom „Mladí účastníci cez obrázky“ sa realizoval cezhraničný projekt, ktorý realizovalo OZ Modrý motýľ a OZ Život je šanca v spolupráci s rumunským partnerom Centrul de Resurse pentru participare publică. Cieľom projektu bolo angažovanie 15 mladých ľudí z rómskej osady vo veku od 15 do 30 rokov, ktorí sa stretávali pravidelne od februára do októbra 2009, aby metódou PhotoVoice vyjadrili svoje myšlienky a pocity prostredníctvom fotoaparátu, t.j. títo účastníci projektu sa naučili fotografovať a svoje fotografie potom opísali - vyjadrili, čo oni na fotografii vidia, resp. čo chcú tou fotografiou povedať. Dňa 6.11.2009 sa konalo stretnutie za okrúhlym stolom v Dome kultúry v Raslaviciach s názvom „Život očami mladých Rómov“. Na toto stretnutie prijali pozvanie PhDr. Pavel Mikula z Ministerstva kultúry, zástupcovia Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity – Regionálnej kancelárie v Prešove - PaedDr. Stanislav Cina a JUDr. Ladislav Chynoradský.

Výstupom projektu je takmer 100 fotografií s komentármi ich autorov, ktoré sú vystavené v Galérii ľudového umenia Šariša v Raslaviciach a je možné si ich pozrieť do konca roka v galérii v Raslaviciach. Výstava nesie názov „NA DARA ROMESTAR“, t.j. „Neboj sa Cigána“.

Bodkou za projektom bolo stretnutie účastníkov projektu z rumunskej strany s našimi účastníkmi projektu v Raslaviciach v dňoch 19.11. – 21.11.2009, kde sa tieto dve rozdielne rómske skupiny stretli, aby sa podelili o zážitky a prínosy projektu. Veríme, že jedinečnosť našich Rómov a ich vyjadrenie prostredníctvom fotografií bude mať úspech nielen v Raslaviciach, ale aj v bližšom či vzdialenejšom

okolí, nakoľko o výstavu prejavili záujem rôzne organizácie.

Mgr. Marianna Labudová
členka OZ Život je šanca

História Galérie ľudového umenia Šariša

Galéria ľudového umenia Šariša v Raslaviciach bola slávnostne otvorená počas 27. ročníka Šarišských slávností piesní a tancov v roku 1995. Odborným garantom tejto expozície je Šarišské múzeum v Bardejove. Účelom zriadenia GĽU je prezentácia tvorby ľudových umelcov regiónu v oblasti drevorezby, keramiky, hrnčiarstva, malieb, výroby ľudových odevov, ...

Každoročne od roku 1995 do roku 2002 bolo sprievodnou akciou ŠSPaT tvorivé stretnutie ľudových rezbárov v záhrade Galérie ľudového umenia Šariša – výsledkom rezbárskych plenérov sú drevené plastiky (zväčša z lipového dreva). Odborným garantom rezbárskeho plenéra v roku 2000 bol riaditeľ Etnografického múzea v Martine etnograf a rezbár PhDr. Martin Mešša a pozvanie na Rezbársky plenér prijali Dalibor Novotný, Ondrej Gadžor, Stanislav Polek, Ing. Ján Krajčí z Košíc, Alois Machaj z Bratislavy, Pavol Šarišský s dcérou Agnesou z Janova.

GĽUŠ tvoria stále exponáty, ktoré sú zapožičané zo Šarišského múzea, niektoré exponáty boli galérii jej tvorcami darované. Každoročne však je táto stála expozícia dopĺňaná výstavou ľudových tvorcov a umelcov, ktorá je otváraná už tradične počas ŠSPaT a je k dispozícii počas celého roka. Ide o tieto výstavy:

- roku 2001: Výstava Konštantína Lukáča Jacka
- rok 2002: Výstava Jána Klobasu a prác z tvorivého stretnutia neprofesionálnych rezbárov – p. Janič., p. Novotný, p. Šimrák
- rok 2003: Výstav Miroslava Janiča z Brežan
- rok 2004: Výstava výtvarných prác Márie Jochmanovej, Stanislava Baláža a ručné práce Márie Gvuščovej
- rok 2005: Výstava prác hrnčiarov – Tomáša Mihoka a Jozefa Puchalíka
- rok 2006: Výstava prác žiakov ZUŠ v Raslaviciach
- rok 2007: Výstava výtvarných prác rómskych detí z Jarovníc
- rok 2008: 40 rokov ŠSPaT vo fotografii – výstava realizovaná v Dome kultúry
- rok 2009: Výstava výšiviek Lýdie Eliašovej a Margity Kohútovej.
- November 2009-december 2009: Výstava fotografií rómskych mladých ľudí v rámci cezhraničného projektu „Photovoice“

Výšivky p. Lýdie Eliašovej na výstave v rámci 41. ročníka ŠSPaT

Výšivky p. Margity Kohútovej na výstave v rámci 41. ročníka ŠSPaT

Všetkým umelcom, ktorí poskytli svoje diela a práce na výstavu do Galérie a tým obohatili obec nielen počas Šarišských slávností , ale aj počas kalendárneho roka o krásny estetický a umelecký zážitok a tiež zviditeľnili našu obec v regióne, touto cestou vyjadrujeme poďakovanie a prajeme veľa tvorivých síl do ďalšieho života.

Mgr. Marianna Labudová

O Raslavickom futbale /Otázky a odpovede /

Štvrtý rok dospelí pôsobia vo IV. lige Sever, výkony v tomto ročníku sú nevýrazné, ste na predposlednom miesto s rovnakým počtom bodov ako posledný Stakčín

Dôvody sú objektívne, ale aj subjektívne. Za objektívne dôvody považujem generačný problém, ukončenie kariéry niektorých starších hráčov (Leško, Jusko V.), dlhodobé zranenie (Šesták, Jusko Ľ.), nenaplnenie prestupov a hosťovaní oslovených hráčov (bratia Ondečkovci z Bartošoviec, Michalov z Lopúchova), dlhodobá adaptácia niektorých vlastných odchovancov z dorastu (Šinaľ, Mačo, Liščinský, Rožič, Palko, Herstek, Drabiščák, Tomaško M.).

Subjektívnym dôvodom je dlhodobý trest (4 mesiace) opory zadných radov Plančára, nedisciplinovanosť niektorých hráčov k prístupe k zápasu. Určitý podiel neúspechu má aj tréner. p. Špak, ktorému nie vždy podľa jeho predstáv vyšiel zámer byť úspešným.

Začala zimná prestávka, verím, že počas nej sa mužstvo stabilizuje, že získame aj niektoré vytypované posily a nebudeme mať problém so záchranou.

Raslavická mladď je úspešná , veď dorastenci pôsobiaci v IV. lige sú na peknom 2. mieste, mladší a starší žiaci pôsobiaci v II. lige sú v strede tabuľky.

Je za tým úspešná práca predchádzajúcich mladežníckych trénerov (Leško, Kovalčin, Špirka) a súčasných, najmä p. Ľuboša Matysa (trénerská licencia B.), ktorý je šéftrénerom mladežníckych družstiev a trénerom mladších a starších žiakov. Súčasnú zásluhu na úspechoch dorastencov má tréner pán Peter Demo (trénerská licencia C).Trénerom v ich práci pomáhajú páni,Vaňo M.,Kolarčík P.,Gurňák M.a brankár dospelých Kračinovský S., ktorý odovzdáva skúsenosti mladým brankárom.

Sú pre Raslavický futbal vytvorené ideálne podmienky také, aby futbalové mužstvá dôstojne reprezentovali obec v spomínaných súťažiach? Ide o výkonnostný futbal?

O ideálnych podmienkach sa nedá vôbec hovoriť. Máme amatérske dedinské podmienky, výkonnostný futbal začína podľa mňa v III. lige dospelých. Máme solídny štatión so zabezpečením základných hygienických potrieb. Hracia plocha podľa mňa patrí medzi najhoršie v súťaži.. Náš manuálny zavlažovací systém stačí iba na čiastočné ošetrenie hracej plochy, ale naši rómski spoluobčania, hlavne deti takmer denne devastujú trávnik a znehodnocujú svojimi hygienickými nenávykmi hráčske lavičky a hraciu plochu. Je potrebné oplotenie, vyriešenie vlastníckych vzťahov k hracej ploche a získanie financií z Európskeho sociálneho fondu na rekonštrukciu.

Sme pravdepodobne jediný klub, ktorý neplatí svojím hráčom. Po futbalovom zápase dospelí majú večeru od sponzorov (obecný podnik, pán Plančár), dorastencom po zápase sponzorsky poskytuje občerstvenie pán Demo a žiakom čiastočne klub, páni Ľuboš Matys, Demo, Buranovský, Plančár.

V niektorých kluboch, kde sú žiacke družstvá, rodičia symbolicky prispievajú na žiacky futbal.

Táto myšlienka je zaujímavá. V našich žiackych družstvách pôsobí 42 žiakov, ktorým sa venuje na tréningu 2x v týždni po 2 hodiny a v sobotu, kedy sú zápasy cca 5 – 6 hodín tréner Ľuboš Matys. Môžem povedať, že svoju prácu vykonáva zodpovedne, každý rodič sa môže spoľahnúť, že jeho syn v danom čase je pod dozorom skúseného mládežníckeho trénera. Je chvályhodné, že je tu priestor pre chlapcov využívať svoj čas športovaním. Verím, že príde doba, kedy rodič bude viac spolupracovať s trénermi aj v materiálnom zabezpečení pre futbalový rast svojho syna.

Podľa toho, čo ste povedali, zrejmé klub nemá toľko finančných prostriedkov, aby v plnej miere zabezpečil svoju činnosť

Futbalový klub je obecný. Na jeho činnosť najviac prispieva obec zo svojho rozpočtu po schválení obecným zastupiteľstvom, čo je pre futbalový klub cca 60 % z celkových nákladov, ostatné financie zabezpečujú členovia

výboru oslovením sponzorov. V tomto roku pre futbal v obci prispeli a pomohli: Komfos-Chovanec Peter, SHS – Chovanec J., Hudák L., Fontana – Gdovin V. , Chovanec F., Palša J., Ing. Demjanovič, Poľnohospod. družstvo – Ing. Kontura, Raky – Rakoš Marek, Goliáš I., Commerce EW Prešov – Sabol S., Východoslovenské elektrárne a.s. – p. Droblienka, MUDr. Kaňuch, MUDr. Hudáčová, MUDr. Hlavinka. Ďakujeme.

Ktoré sú najvyššie položky pre klub

Na základe rozhodnutia Vsl. futbalového zväzu paušálne platíme rozhodcov za domáce stretnutia dospelých 220 €/zápas, za dorastencov 25 €/zápas, za žiakov 50 €/dvojzápas. Mesačne na daný účel odvádzame na Zväz do Košíc cca 700 – 800 €. Zaujímavou položkou je doprava na futbalové zápasy, čo činí ročne cca 4000 €. Náklady na dopravu sú odľahčené tým, že dospelí cestujú väčšinou na zápasy vlastným autom (0,17 €/km- dohoda), dorastenci objednanými autami, žiaci autobusom (0,85 – 1 €/km- dohoda s prepravcom).

Futbal tak, ako aj folklór, patrí historicky k Raslaviciam. Reprezentantom Raslavíc je v prvom rade starosta p. Ing. Anton Lamanec. Chodieva na futbal?

Pokiaľ mu čas dovolí, príde. Stáva sa, že zavíta aj do šatne dospelých „s darčekom“, hlavne po vyhratom zápase. Je treba povedať, že jeho prístup k futbalu je profesionálny z pozície starostu. Obecné zastupiteľstvo aj na jeho podnet schválilo vybudovanie multifunkčného ihriska s umelou trávou. Financie boli získané projektom z Úradu splnomocnenca vlády pre mládež a šport s čiastočným financovaním obce. Komplexné ukončenie bude v r. 2010.

Čo odkážete fanúšikom?

Futbal v Raslaviciach bol aj bude. Prebieha generačná kríza. Máme šikovných chlapcov, ktorí futbalovo vyrastú. Určite sa budeme mať na čo pozerať. Raslavický fanúšik je kritický. Chce dobrý futbal, aj si ho zaslúži. Otázky sú zozbierané a upravené od fanúšikov Raslavického futbalu.

Odpovedal **Ing. Pavel Ondek**
predseda futbalového klubu

Dobrovoľný hasičský zbor Raslavice

V roku 2009 plnili úlohy vyplývajúce z plánu činnosti pre hasičské zbory obcí dané DPO SR.
V obci sa jednalo o vykonanie preventívnych protipožiarnych prehliadok. 50 rodinných domov a všetkých drobných prevádzok , technické zásahy v obci, hasenie horiacej slamy v blízkosti obydlia, výmena vody v bazéne ZŠ Raslavice, zabezpečenie protipožiarnych hliadok v letných mesiacoch počas zberu obilia a osvetová činnosť zameraná na protipožiarnu výchovu detí a občanov obce.
Členovia DHZ sa aktívne podieľali na spoločenských akciách organizovaných Obecným úradom v letných mesiacoch:
31.5.2009- Jazdecké dostihy- zabezpečenie výberu vstupného a protipožiarna hliadka – 6 členov DHZ
20.-21.6.2009- ŠSPaT- kontrola vstupného, regulácia dopravy výber parkovného, protipožiarna hliadka- 20 členov DHZ
27.6.2009- zabezpečenie Arcidiecézneho stretnutia mládeže- regulácia dopravy, stráženie parkovacích plôch- 15 členov DHZ.
1.7.- 30.8.2009- udržovalo v prevádzke školský bazén pre širokú verejnosť
Ďalšími akciami boli:
-stráženie Božieho hrobu v miestnom farskom kostole 10.4.2009
- deň hasičstva na námestí v Bardejove 2.5.2009
- zavlažovanie futbalového ihriska v letných mesiacoch
V tomto roku bola ukončená prestavba nových priestorov hasičskej zbrojnice úprava prístupových ciest a nástupnej plochy. V súčasnej dobe je DHZ materiálne a technicky vyzbrojený na požadovanej úrovni a spĺňa podmienky akcieschopnosti pri zásahovej činnosti v rámci obce ale aj mimo nej. Keďže v tomto roku skoro všetky obce v Bardejovskom Okrese si zadovážili vynovenú a upravenú verziu PPS 12 rozhodlo sa aj na schôdzi

funkcionárov DHZ, že sa o to pokúsime aj mi, po dlhých mesiacoch vybavovania, zháňania dotácii a čakania (veľkou mierou nám k tomu pomohol starosta obce Ing. Anton Lamanec), sme sa v máji dočkali. Takže Raslavice majú novú „ Mašinu“ a môžu byť plnohodnotným súperom a pokúsiť sa vrátiť obec Raslavice medzi elitu v Bardejovskom okrese, v hasičskom športe.
Pri previerkach pripravenosti a súťažiach v hasičskom športe preukázali členovia DHZ Raslavice svoje kvality o čom svedčí rad úspechov ktoré dosiahli družstvá mužov, žien, dorastencov a KMH.
Na obvodnej previerke dna 17.5.2009 v Kľušove obsadili muži 1. miesto, dorastenci 2. miesto, kolektív Mladých hasičov pod vedením Ing. Svit Jozefa získal na okresnej súťaži PLAMEŇ 2009 v Bardejove 1. miesto a putovný pohár, zároveň si zaistili postup na krajské kolo súťaži o Šarišský pohár v obci Vislanka.

Výsledky družstva mužov za tento rok:

- 25.4.2009 - nočná súťaž o najzdatnejší hasičský zbor v Zlatom - 8. miesto
- 17.5.2009 súťaž v Kapušanoch- 3. miesto
- 7.6.2009 - pohárová súťaž v Terni - 8.miesto
- 14.6.2009 súťaž do vrchu v Šarišskej Porube- 1. miesto
- 21.6.2009 pohárová súťaž vo Veľkom Slivníku- účasť
- 4.7.2009 súťaž primátora mesta Giraltovce- 3. miesto
- 5.7.2009 okresná pohárová súťaž v Bardejove- 4. miesto
- 11.7.2009 pohárová súťaž v Zlatom- 2. miesto
- 18.7.2009 pohárová súťaž vo Vyšný Mirošov- 2. miesto
- 19.7.2009 pohárová súťaž v Hrabkove- účasť
- 26.7.2009 pohárová súťaž vo Sveržove- 3. miesto
- 2.8.2009 pohárová súťaž vo Vyšnej Voli- 4. miesto
- 9.8.2009 pohárová súťaž v Župčanoch- 2. miesto
- 15.8.2009 Memoriál Alfonza Grejtáka v Hermanovciach- 3. miesto
- 23.8. 2009 pohárová súťaž starostu obce Olšavce- účasť
- 30.8.2009 Memoriál Jozefa Džalaja v Raslaviciach- 2, 7, 12. miesto

Trofeje sú pripravené pre víťazov

- 6.9.2009 súťaž o pohár Primátora mesta Bardejov (na námestí)- 2. miesto
- 13.9.2009 pohárová súťaž v obci Ovčie- účasť

Ženské družstvo ktoré sa dalo znova do kopy po 6 rokoch v úplne novom zložení
(V. Zubrická, N. Šestáková, P. Molitorisová, L. Zubrická, S. Opettová, M. Kuchciková
a M. Džalajová) dosiahlo počas svojej 2 mesačnej činnosti pekné výsledky:

- 2.8.2009 pohárová súťaž vo Vyšnej Voli- 1. miesto
- 9.8.2009 pohárová súťaž v Župčanoch- 4. miesto
- 16.8.2009 krajská súťaž vo Vislanke okr. S. Ľubovňa- 3. miesto
- 23.8.2009 pohárová súťaž starostu obce Olšavce- 1. miesto

- 30.8.2009 Memoriál Jozefa Džalaja v Raslaviciach- 2. miesto
- 13.9.2009 pohárová súťaž v obci Ovčie- 1. miesto
- 20.9.2009 pohár riaditeľa CVČ Giraltovce- 2. miesto
- 26.9.2009 finále Východoslovenskej hasičskej Ligy v Šuňave- 4. miesto

Naše vybojované trofeje

Za dosahované výsledky a celoročnú činnosť bolo udelené DHZ Raslavice ocenenie za prácu od starostu obce Raslavice a zastupiteľstva dňa 21.6.2009. Za rok 2009 bol DHZ Raslavice hodnotený ako najlepší v okrsku Raslavice. Veľmi dobrá je úroveň spolupráce s naším partnerským českým SDH Radslavice, kde okrem vzájomných účastiach na organizovaných súťažiach, si členovia a funkcionári predávajú skúsenosti z výcviku a zabezpečenia úloh kladených na DHZ zo strany obce.

Ing. Svit Jozef
člen výboru DHZ

Maratónec František Sabol – úspechy a ocenenia získané v roku 2009

Fero Sabol obec reprezentoval a výsledkami nesklamal ani v roku 2009, zúčastnil sa viacerých behov, či už to boli polmaratóny, maratóny, ultramaratóny alebo horské maratóny a odniesol si odtiaľ tieto ocenenia:

- Majstrovstvá Slovenska – Cestný beh na 15 km veteráni Blažice – 1. miesto
- Majstrovstvá Slovenska – Cezpoľný beh na 17 km veteráni vytrvalci Podhradik – 1. miesto
- Bielorusko – BREST- Ultramaratón 100 km – 8 miesto, čas 7 hod. 59 min., 37 sek.
- Poľsko – KRAKOV – maratón 13. miesto
- Košice – maratón – 11. miesto
- Kysak – polmaratón – 5. miesto
- Budimír – polmaratón – 3. miesto
- Poľsko – GDANSK – Majstrovstvá sveta veteránov – vytrvalcov, 27 km – 2. miesto
- Smokovec – Horský maratón – 3. miesto

Túto medailu Fero získal na majstrovstvách sveta veteránov v crosse – cezpoľnom behu v trojkombinácii /plávanie, bicykel, beh/ v poľskom Gdansku

Za dobrú reprezentáciu obce ako doma, tak aj v zahraničí ti Fero ďakujeme a keďže tohto roku si dosiahol okrúhly počet zabehnutých maratónov /celkovo 100 maratónov/, do ďalšej stovky ti prajeme veľa elánu, trpezlivosti a najmä pevného zdravia pri týchto vytrvalostných behoch.

Ing. Ján Artim
Prednosta OcÚ

41. ročník Šarišských slávností piesní a tancov v Raslaviciach

Tohtoročný v poradí už 41. ročník Šarišských slávností piesní a tancov sa uskutočnil za nepriaznivého počasia v priestoroch Domu kultúry – divadelnej sále v dňoch 19. – 21. júna 2009.
Folklórne slávnosti začali piatkovým pásmom „Parta moja parta“ – v programe vystúpili Laureáti dedinských folklórnych skupín – Nositelia tradícií DFSk Raslavičan a DFSk Zamutovčan zo Zámutova. Vystúpenie týchto dedinských folklórnych skupín sa stretlo s veľkou odozvou u divákov, ako domácich, tak aj hostí. Réžie programu sa zhostili Mgr. Monika Balážová a Marek Višňovský. Moderátorom piatkového programu bol Štefan Hij.
Folklórne slávnosti pokračovali v sobotu vernisážou výstavy výšiviek p. Margity Kohútovej a p. Lýdie Eliašovej. Nasledovalo detské pásmo „Dzeci podzme śe bavic“. Vystúpili deti z materskej školy, žiaci ZUŠ, DFS RASLAVIČANIK z Raslavíc, DFS HERMANČEK z Hermanoviec a DFS MAGURÁČIK z Kežmarku.

Ľudová hudba DFS Raslavičanik na 41. ŠSPaT

V pásme „Ej zahraj mi hudačku“ vystúpili folklórne súbory Podpoľanec z Detvy, Zemplín z Michaloviec a ľudová hudba ONDREJA KANDRÁČA so sólistami z Košíc. Po ukončení folklórnych pásiem nasledovalo vystúpenie rockovej skupiny Arzén zo Žiliny.

Vyvrcholením folklórnych slávností bol nedeľňajší program, ktorý prvýkrát v histórii nezačal tradičným krojovaným sprievodom obce. Galaprogram začal pásmom „Raslavicke poľo na rovno zorane“, v ktorom sa predstavili: ZUŠ Raslavice DFS RASLAVIČANIK z Raslavíc, DFSk RASLAVIČAN z Raslavíc, ORGONINA z Vranova nad Topľou, FS ŽELEZIAR z Košíc, FS HÁJ z Rimavskej Soboty, FS PODPOĽANEC z Detvy, helingokári z Detvy a o žartovné slovo sa postarala ľudová rozprávačka Anna Triščová (Araňa) z Jarovníc.

Členky DFSk Raslavičan

Patrí sa poďakovať aj sponzorom, bez pomoci ktorých by bola realizácia tak veľkého podujatia veľmi náročná. Na 41. ročník ŠSPaT finančne prispeli:

Ministerstvo kultúry SR
Prešovský samosprávny kraj
Regina Slovenský rozhlas 2
Obec Lopúchov
Obec Marhaň
Obec Fričkovce
Obec Osikov
Obec Hertník
Obec Janovce
Obec Koprivnica
Obec Abrahámovce
Obec Tulčík
Obec Janovce
Nadácia Matice slovenskej
MO Matice slovenskej
PROGRES telekomunikačné stavby s.r.o. Bratislava
RAKYstav s.r.o. Raslavice
LIANA – GOLF Imrich Goliaš
Ing. Miroslav Goliaš WI-NET

Agro s.r.o. Raslavice
Komfos s.r.o. Prešov
Fontána, Vladimír Gdovin
Obecný podnik Raslavice s.r.o.
ECIVALSAR s.r.o., Lekáreň „U Raka“ Raslavice
DREVIT SM, s.r.o. Raslavice
Inštalcomp, s.r.o. Bardejov
Milan Jančík, výroba a montáž kovaných brán a zábradlí, Raslavice
PARE - Ing. Radovan Demjanovič
Remopel s.r.o Sabinov
HOBBY – Vladimír Kažimír Bardejov
Ladislav Hudák – vývoz TDO
COMMERCE EW s.r.o. Prešov
GATON s.r.o. Prešov
Montozvar s.r.o. Raslavice
Trudon s.r.o. Bardejov

Režisérmi sobotňajšieho a nedeľňajšieho programu šarišských slávností boli vedúci DFSk Raslavičan Anton Kontura a Mgr. Monika Balážová spolu s asistentkami p. Máriou Harňakovou a p. Anastáziou Šimovou. Moderátorkou bola Mgr. Zuzana Bobríková.

V závere chcem vysloviť poďakovanie všetkým, ktorí prispeli k dôstojnému priebehu tohtoročných folklórnych slávností, zamestnancom Obecného úradu v Raslaviciach, režisérom, asistentkám, moderátorom, vedúcim folklórnych skupín a súborov, všetkým tým, ktorí akýmkoľvek spôsobom podali pomocnú ruku.

Ing. Ján Artim
Prednosta OcÚ

Ocenenie za celoživotnú prácu

Za celoživotnú prácu v poľnohospodárstve bola Ing. Zuzana Remetová ocenená 22. augusta 2009 na dožinkových slávnostiach v Nitre , v rámci 36. ročníka MEDZINÁRODNÉHO POĽNOHOSPODÁRSKEHO A POTRAVINÁRSKEHO VEĽTRHU AGROKOMPLEX 2009. Z rúk ministra prevzala ocenenie „Zaslúžilý pracovník pôdohospodárstva“ a Rezortné vyznamenanie bronzová medaila za osobný a dlhoročný prínos k rozvoju poľnohospodárskeho odvetvia.

Ing. Ján Artim
Prednosta OcÚ

Nebuďme ľahostajní

Ak sa v mysli vrátim do školských lavíc mojej základnej školy, s úctou a láskou spomínam na učiteľov a prostredie, v ktorom som strávila osem rokov. Prostredie mojej základnej školy mi pripadalo ako botanická záhrada, pretože tam rástli rastliny a dreviny, ktoré sme doma nemali a nemali ich ani moji spolužiaci. A rastú tam doteraz, trochu upravené, preriedené, možno nanovo vysadené, ale sú tam. Aj v našom školskom areáli v Raslaviciach rastú nádherné
dreviny, ktoré majú už veľa rokov a určite si mnohí spomínajú na obdobie, keď ich so svojimi učiteľmi s láskou vysádzali.
To príjemné z môjho detstva som chcela, aby sa vrátilo tak trochu pre mňa, ale hlavne pre žiakov, ktorých učím. A začala som s nimi vysádzať rastliny a dreviny. Žiaľ, moji žiaci o dvadsať, alebo o tridsať rokov nenájdu materiálny dôkaz svojej práce na školskom dvore. Všetka naša práca vychádza nazmar vďaka vandalom, ktorí nezabudnú prísť raz za čas a zdevastovať všetko pekné, čo tu je. Keďže na veľké stromy by potrebovali techniku, neváhajú sa pustiť do lavičiek, novej fasády... . Vinník však neexistuje, možno je práve u nás doma. Možno aj niekto vie, ale nepovie, nechce vedieť, ani vidieť. A to je škoda. Pretože táto situácia odrádza žiakov a odrádza učiteľov. Nebuďme ľahostajní voči vandalom, lebo začneme byť ľahostajní aj voči sebe.

Ing. Anna Rákošová
predsedníčka Rady školy

Matrikárskym perom ...

Milí spoluobčania. Dovoľte, aby som Vás v závere roka oboznámila s vývojom na úseku evidencie obyvateľov v roku 2009.

V obci Raslavice je k 15.decembru 2009 na trvalý pobyt prihlásených 2646 obyvateľov, z toho 1317 mužov a 1329 žien. V časti obce Nižné Raslavice žije celkom 1582 obyvateľov, z toho 790 mužov a 792 žien. V časti obce Vyšné Raslavice žije 1064 obyvateľov, z toho 527 mužov a 537 žien.

Veková štruktúra obyvateľov je nasledovná:

- deti do 5 rokov
  spolu: 279
  chlapcov: 149
  dievčat: 130
  /najpočetnejšia je skupina detí do 1 roka: 60/

- deti od 6-14 rokov
  spolu: 339
  chlapcov: 168
  dievčat: 171
/najpočetnejšia je skupina 10-ročných detí: 36/

- mládež od 15 do 17 rokov
  spolu: 137
  chlapcov: 71
  dievčat: 66

- 18 – 60 rokov
  spolu: 1582
  mužov: 805
  žien: 777

- nad 60 rokov
  spolu: 309
  mužov: 124
  žien: 185

Najstaršími obyvateľmi obce sú: Mária Gregová-Guteková /93 r./, Andrej Baláž /92 r./, Mária Marcinová rod. Rychvalská /90 r./, Mária Paľová /90 r./.

Počet obyvateľov sa oproti roku 2007 zvýšil o 38. V roku 2009 sa narodilo 31 detí, čo predstavuje mierny nárast. Zomrelo 11 osôb. Počet občanov prihlásených v roku 2009 na trvalý pobyt v našej obci je 34, počet odhlásených 31. Bolo uzavretých 20 manželstiev. K 15. decembru 2009 boli 3 manželstvá rozvedené.

Toľko stručná štatistika. Vážení občania, o chvíľu sa rozlúčime so starým rokom a privítame rok nový. Už len v spomienkach zostane to, čo sme zažili, urobili, či „nestihli“ urobiť v končiacom sa roku 2009. V roku bohatom na dni radostné a šťastné, ale aj na dni

poznačené smútkom a trápením, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom dotkli nášho pracovného alebo osobného života. Je to čas bilancovania, obzretia sa späť. Ale nielen to. Je potrebné hľadieť dopredu, pripraviť sa na nadchádzajúce obdobie. Budúci rok bude určite veľmi náročný, plný prekážok. Stanovíme si nové ciele, budeme sa usilovať dokončiť veci začaté, urobíme nové predsavzatia. Na ich uskutočnenie budeme potrebovať vynaložiť mnoho úsilia. To samotné však nestačí. V tejto uponáhľanej dobe by bola každá námaha zbytočná, ak by chýbala vzájomná úcta, tolerancia, trpezlivosť, porozumenie a ochota spolupracovať. Milí spoluobčania, pokúsme sa znova nájsť a „udržiavať pri živote“ tieto vzácne hodnoty, ktoré sme niekam „odložili“ ako niečo nemoderné, či nepohodlné. Nerozprávajme o nich, premietnime ich do svojho každodenného života.

V novom roku Vám želám veľa zdravia, šťastia a pohody.

Mgr. Mária Ščešňaková
matrikárka

Koľko ľudí – toľko chutí ...

Odveké príslovie, ktoré je však vždy súčasné a aktuálne. Do "odpadárskej" terminológie by sme ho mohli preložiť ako Koľko odpadu - toľko spôsobov zhodnocovania, zneškodňovania a následného znovuvyužívania. Veď nakladanie s odpadmi na rôzne variácie je večne aktuálnou témou.
Bezodpadová spoločnosť je iba neuskutočniteľnou víziou. Napriek tomu však musíme hľadať možnosti ako nášmu životnému prostrediu pomôcť. Napríklad aj tým, že budeme dôslední pri separovaní odpadov. Budeme ich triediť a odovzdávať na recykláciu - opätovné využívanie.

Čo je separovaný odpad?

Pod pojmom separovaný odpad rozumieme zber oddelených zložiek komunálnych odpadov. Povinnosť separovať komunálne odpady vyplýva zo zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch.

Od roku 2006 musia obce a mestá povinne separovať zelený odpad. Od roku 2010 vzniká povinnosť separovať zložky komunálneho odpadu: papier, tetrapack, sklo, plasty, kovové obaly, pre všetkých obyvateľov obce, z čoho vyplýva jednoznačná povinnosť zapojiť sa do systému separovaného zberu odpadu. Separovanie odpadu bude znamenať tiež zníženie poplatkov za komunálne odpady. Tie sa znížia pre obyvateľov, ktorí neboli zapojení do systému separovaného zberu odpadu z 12,61 EUR/obyvateľa na 6,4 EUR/obyvateľa.

Separácia zahŕňa:

- triedenie (rozdeľovanie) komunálnych odpadov
- lisovanie
- odovzdávanie na recykláciu

Pri separovanom zbere sa nepotrebná vec nepovažuje za odpad, ale za druhotnú surovinu, ktorú možno recyklovať - opäť použiť na výrobu nových úžitkových predmetov na spotrebu. Recykláciou odpadov sa zmenšuje množstvo odpadov uložených na skládku a tým aj množstvo skládok. Odvoz a spracovanie vytriedeného odpadu (druhotnej suroviny) je niekoľkokrát lacnejší ako uloženie odpadu na skládke.
Separovanie odpadu nemá len estetické prínosy v podobe čistejšej obce ale prispieva aj k zlepšeniu klímy na Zemi, šetreniu vzácnych prírodných zdrojov.

Plasty
Patria sem:
PET a PE fľaše (ktoré pred vhodením stlačíme, aby sa vrece rýchlo nezaplnilo), fľaše od oleja, octu, aviváže, čistiacich prostriedkov, šampónov, polystyrénové tanieriky, nádobky od jogurtov, smotany, masla, vrecká z mlieka, plastové poháre, igelitové tašky, mikroténové vrecká, záhradné fólie, plastový nábytok, plastové kvetináče, hračky, prepravky, bandasky, sudy.

Sklo
Patrí sem:
Biele a farebné sklo, sklenené fľaše bez zátok a uzáverov, poháre od zaváranín, sklenené obaly,

tabuľkové sklo, sklenené črepy. Sklo treba pred vhodením zbaviť uzáveru.

Nepatrí sem:
Keramika, kamenivo, porcelán, lepené a drôtované sklo, kamenné sklo, mliečne sklo, varné sklo, zrkadlá, žiarivky, TV obrazovky, sklobetónové tvárnice, plné fľaše a znečistené sklo.

Papier
Patrí sem:
Papier a lepenka, noviny, časopisy, zošity, baliaci papier, kartóny, škatule, čistý papier od potravín, knihy bez väzby, kancelársky papier a pod.

Nepatria sem:
Krabicové (viacvrstvové) obaly od mlieka, obaly od polotovarov v prášku, jednorázové plienky, kopírovací papier, samoprepisný papier, asfaltový a dechtový papier, brúsny papier, papier s kovovou fóliou, lakovaný a napúšťaný papier, použité papierové vreckovky a znečistený papier.

Viacvrstvové kombinované obaly

Sú pomerne problematickým druhom odpadu najmä vzhľadom na svoj objem a svoje zloženie. Kombinované materiály z kartónu a plastu sú v potravinárskom priemysle nesporne jednou z najväčších skupín obalov a postupne sa čoraz viac presadzujú aj v iných odvetviach hospodárstva.

Podľa odborníkov už zhruba 30 prázdnych a nezdeformovaných tetrapakových obalov s obsahom jedného litra, aké sú napr. v regáloch s mliekom, naplní asi 100-litrový kontajner. Toto množstvo pritom vyhodí jedna priemerná rodina niekedy aj za kratšie obdobie ako je jeden mesiac.

Obaly pozostávajú z vrstiev z viacerých druhov materiálov: polyetylénu, kartónového papiera a alumínia. Ekológov v tejto súvislosti znepokojuje najmä ťažko rozložiteľný polyetylén, pričom viacvrstvový obal obsahuje aj tenkú hliníkovú fóliu. Najhrubšou vrstvou tvoriacou tri štvrtiny hrúbky obalu a celkovo 73,5 percenta jeho hmotnosti, tvorí kartón alebo papier, čo tak trochu láka využiť ho na spaľovanie. Mnohí ho niekedy hádžu aj do kontajnera na separovaný zber papiera, čo je takisto nesprávne. Podiel polyetylénu v obale je okolo 21 percent, hliníkovej fólie maximálne 5 percent a zvyšok tvoria tlačové farby.

Spaľovanie tetrapakových obalov nie je však riešením!

Zneškodňovanie týchto odpadov spaľovaním spôsobuje uvoľňovanie emisií dioxínov do ovzdušia, ktoré majú nepriaznivé zdravotné účinky a tiež vysoká teplota pri ich horení /vplyvom horenia plastov/ spôsobuje poškodzovanie spaľovacích zariadení a s tým spojenú ich nižšiu životnosť!

Elektroodpad - vyradené elektrické a elektronické zariadenia

Patria sem:

Chladničky, mrazničky, televízory, monitory, rádiá, magnetofóny, domáce spotrebiče, počítače, tlačiarne, kopírky, kalkulačky, mobilné telefóny, telefóny, spotrebná elektronika, konzoly na videohry, videohry, váhy, hodiny, práčky, sušičky, elektrické sporáky, mikrovlnky, vysávače, žehličky, fritézy, šijacie stroje a pod.

Biologický odpad

Každý majiteľ biologicky rozložiteľného odpadu je povinný tento odpad skompostovať. Je

zakázané ho spaľovať a taktiež ukladať do nádob určených na komunálny odpad.

Prečo separovať?

Ekonomický dôvod

Pre jednotlivca, obec aj celú spoločnosť. Separovaním odpadu sa znižuje množstvo komunálneho odpadu, za ktorý platíme. Za vyseparovaný odpad neplatíme. Okrem toho, recyklácia vo významnej miere šetrí energie a suroviny pre ďalšie generácie.

Ekologický dôvod

Z odpadu na skládkach sa vylučuje množstvo toxických látok do pôdy, vody a ovzdušia. Blížime sa k bodu nasýtenia, kedy už životné prostredie nebude môcť absorbovať ďalšie škodliviny.

Estetický dôvod

Nikomu sa nepáčia smetiská a zničené životné prostredie. Neseparovaním zvyšujeme objemy odpadu, ktorý putuje buď na skládky alebo do spaľovní.

Legislatívny dôvod

K povinnosti zhodnocovať biologický odpad, ktorá nadobudla platnosť na začiatku roka 2006, sa od roku 2010 pridá povinná separácia odpadov na tri komodity: papier, plasty, kovy.

Ako správne separovať?

Odovzdaním/vyhodením odpadu z domácností, škôl, prevádzok atď. sa jeho cesta nekončí, ale iba začína. Všetky vytriedené suroviny putujú na Zberný dvor /bývalé sklady „Medika“/, kde sú následne ručne triedené. Čistota všetkých vytriedených zložiek odpadov je preto veľmi dôležitá, nakoľko s nimi prichádzajú do priameho kontaktu ľudia. Berme ohľad aj na nich. Pomôžeme tak vytvoriť dôstojnejšie pracovné podmienky.

Separovaný zber v obci prebieha podľa harmonogramu, ktorý prinášame aj na tomto mieste a je tiež samostatne distribuovaný do každej domácnosti.

Ing. Ján Artim
prednosta OcÚ

Životopisy významných osobností pôsobiacich v obci Raslavice

Karol Džupina: 22. 12. 1919 – 14. 02. 1999

Dlhoročný správca farnosti v Raslaviciach

Dôstojný pán Karol Džupina sa narodil 22.12.1919 v Remetských Hámroch na Zemplíne v rodine lesníka. Bol najstarším zo šiestich súrodencov. Brat Ľudovít pôsobil ako učiteľ, Jozef bol úradníkom, sestra Amália Hučková pracovala ako vychovávateľka v materskej škole. Brat Anton bol zástupcom riaditeľa Chemlon Humenné, najmladšia sestra Marta Drobniaková pôsobila ako učiteľka, neskôr ako vedúca kuchyne.

Základné vzdelanie získal v Remetských Hámroch, potom sa rodina presťahovala do Strážskeho. Stredoškolské štúdiá začal na Gymnáziu v Michalovciach. Na jeho ďalšie štúdium i vývoj mal veľký vplyv profesor Štefan Hlaváč. Tento významný kňaz – pedagóg pôsobil viac rokov ako učiteľ náboženstva na miestnom gymnáziu. Mal mimoriadny vplyv na dorastajúcich chlapcov, tunajších študentov. Jeho skromnosť, múdrosť, vzdelanie, „ľudomilstvo“, ako to charakterizoval za svojho života dôstojný otec Karol, zapálili iskru v mnohých študentoch michalovského gymnáziu a vyše päťdesiat z nich sa dalo na kňazskú dráhu. Profesor Hlaváč sám vyrastal vo veľmi skromných podmienkach, bez otca (narodil sa v Kubrej pri Trenčíne) a všetku svoju lásku venoval mladým ľuďom. Z jeho žiakov vyrástli mnohé významné osobnosti Slovenska. Možno z nich spomenúť aspoň kardinálna Jozefa Tomku z Udavského, či Gorazda Zvonického (vlastným menom Andreja Šándora), kňaza-básnika pôsobiaceho v Ríme. O svojom živote do roku 1954 písal prof. Hlaváč vo svojej knihe Po priamych cestách. Medzi svojimi žiakmi spomína i nášho pána farára. Bol jedným zo siedmich jeho žiakov, ktorí prešli študovať do malého seminára v Nitre. V Nitre v tom čase vyrastali noví slovenskí misionári. Byť misionárom bolo aj jednou z túžob mladého Karola. Pripravoval sa na to zodpovedne štúdiom jazykov /ovládal latinčinu, nemčinu, angličtinu, francúzštinu, ruštinu, španielčinu, venoval sa však aj gréčtine, hebrejčine, taliančine, maďarčine, poľštine, bulharčine, srbochorvátskemu jazyku/. Sám zo skromnosti nikdy svoje znalosti nezdôrazňoval, v jeho knižnici však boli viaceré cudzojazyčné teologické spisy. Mnohým z nás dával v detstve základy nemčiny, či angličtiny.

Karol Džupina maturoval v Nitre roku 1938, medzi jeho spolužiakmi boli viacerí kňazi pôsobiaci neskôr v misiách. Po maturite nastúpil do seminára v Bratislave, štúdium teológie ukončil roku 1944. V tomto roku bol vysvätený za kňaza a mal primičnú svätú omšu v Strážskom. Zdravotný stav mu nedovolil nastúpiť misionársku dráhu a tak jeho prvým pôsobiskom bolo miesto kaplána v Gombošovciach (dnes Hubošovce). V roku 1948 prestupuje do Bardejova (pôsobí tu ako kaplán u Gejzu Žebráckeho, pápežského preláta a bardejovského farára). Ako kaplán pôsobil aj v Sabinove, Parchovanoch a Vranove. V roku 195l sa stal správcom fary v Slivníku, v roku 1953 v Bajerove. V roku 1955 prichádza do Raslavíc, ako správca fary tu pôsobil do roku 1996, to znamená 4l rokov. Jeho účinkovanie v raslavickej farnosti bolo najdlhšie zo všetkých známych farárov. Až po ňom nasledujú Ján Kollár – pôsobil v Raslaviciach 33 rokov (1857-1890) a Jozef Fogarassy – 31 rokov (1906-1937).

Jeho pôsobenie v Raslaviciach zanechalo hlbokú stopu v každom z nás. Radi sme počúvali jeho homílie, obdivovali sme jeho nevyčerpateľnú zásobu jemných žartov. Aj jeho slabosti boli milé (cigaretka, či záujem o netradičné spôsoby liečby). O sebe rozprával nerád, ani na ťažšie obdobia svojho života sa nesťažoval. Nikdy sa nevracal k tomu, že v päťdesiatych rokoch aj on okúsil žalár pre nespoľahlivých komunistického režimu. Jeho skromnosť a jemnosť si nachádzali cestu ku všetkým bez rozdielu náboženského presvedčenia, či politického názoru.

Dôstojný otec Karol Džupina zomrel v bardejovskej nemocnici dňa 14. februára 1999. Je pochovaný na raslavickom cintoríne po boku svojich rodičov. Tých vo vysokom veku prichýlil k sebe na raslavickú faru. Počas jeho pôsobenia v Raslaviciach bola vybudovaná nová fara , boli opravené filiálne kostoly v Abrahámovciach, Tročanoch , Lopúchove i Kostol sv. Mikuláša v Raslaviciach. Hlavne sa však zaslúžil o vybudovanie nového kostola Narodenia Panny Márie v rokoch 1990 - 1996.

Dôstojný otec Karol Džupina patril ku generácii múdrych a vzdelaných kňazov, ktorí žili skromne, ale významne ovplyvňovali náš život.

Životopisy ostatných významných osobností pôsobiacich v obci Raslavice prinesieme v ďalších vydaniach Raslavického občasníka.

MUDr. Jozef Chovanec

„Umeleckým perom“

Čas

Letí…
Nevadí, že my nestíhame,
tak, je to už od nepamäti.
Užiť si ho, na to právo máme.

Tik-tak
a už jej niet,
uletí ako vták...
Sekundy uplynú ako krásy liet.

Nedá sa kúpiť nadbytok,
každý ho dostal presne na mieru.
Len ak máš zo žitia pôžitok,
prežívaš deň, čo deň premiéru.

Dušana Remetová

Na Vianoce

V jasliach v Betleheme,
by zachránilo sa ľudské plemä,
zrodil sa nebeský Syn,
by oslobodil ľudstvo od vín.

Do chudoby prišiel kráľ Slávy,
presne v ten čas pravý,
nežiadal bohatstvo, peniaze,
prišiel rozbiť ľudské reťaze,

čo spútali ľudí k svetu,
oni zavrhli Jeho vôľu svätú,
hľadali pravdu len nesmelo,
Boha, to veľmi bolelo.

No, On tak miluje hriešne pokolenie,
že mu neváha dať Syna na spasenie,
preto sa všetci radujte
a Jeho príchod zvestujte.

Dušana Remetová

„Slavnosci“

1. V obecnim radiju coška čvirikaju,
že v tich Raslavichoch čardaš zaš zahraju.

2. Tu ľudzom še pača folklorne slavnosci,
bo v nich i vistupi figľar sam od kosci.

3. Nech še kus zabavi chasa pospolita,
Janko už pri stanku po badočku pita.

4. Na javisku radosci preveľo, chto bi
neposluchal to šalene drevo.

5. F tich peršich radoch predstavene šedza,
šak i oni radzi a i naš predseda.

6. Lem neška inakši oni ho volaju,
bo starosci šicke lem na jeho hlavu še sipaju.

7. Šickim suboristom podzekovac treba,
za jich vystupeňa tiš pohoscic treba.

8. Žebi nas ve švece nepoohvarali, nalejce jim
veľo na bolene hlavi.

9. Žebi zaš o roček ku nam radzi prišli, žebi v Raslavicoch
tancovali šicke a najvecej dzifki.

10. Dosc bulo pisaňa, pirko še rozcislo, žebi kus
ostalo i pre daľše čislo.

Janko spod breža

Organizačná štruktúra Obecného úradu

Kmeňoví zamestnanci - výkon agendy OcÚ

Ing. Anton Lamanec, starosta obce
Ing. Ján Artim, prednosta, Ocú
Ján Dvoriščák, Helena Nováková /1/2 úväzok/ – úsek daní a poplatkov
Mária Cunderová (účtovníctvo a správa majetku)
Milena Konturová (úsek miezd a personalistiky, opatrovateľská služba, sekretariát a spisová agenda
Eva Markušová (úsek stavebnej agendy, správca infokanála a web-stránok)
Mgr. Mária Ščešňaková (60% úväzku – evidencia obyvateľov, osvedčovacia agenda 40% úväzku – matrika - prenesený výkon štátnej správy financovaný zo ŠR)

Technické zázemie

Rastislav Vendel – vysielací technik obecnej káblovej televízie (1/2 úväzok)
Eva Džalajová – upratovačka

Pracovníci miestneho hospodárstva

Milan Vaško –zámočník, špecialista
Jozef Gvušč - stolárske, tesárske a stavebné práce
František Stachura –obsluha pracovných strojov
Arpád Husár –pomocné práce, kosenie, kompostovanie
Ľubica Matijová – koordinovanie pracovnej činnosti pracovníkov malých obecných služieb

Pracovníci na dobu určitú - financovaní z projektov Fondu sociálneho rozvoja a ÚPSVaR

NFP z FSR v rámci operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia 5% spoluúčasť obce

Mgr. Marianna Labudová – terénna sociálna pracovníčka
Mária Birošová – asistent terénneho sociálneho pracovníka
Emília Maníková – asistent terénneho sociálneho pracovníka

Príspevok na podporu vytvorenia nových pracovných miest podľa § 50e zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti – 50% príspevok ÚPSVaR, 50% náklady obce

František Angelovič – pracovník na stavbách a pri údržbe budov
Vincent Ščerba – pracovník na stavbách a pri údržbe budov
Ján Cunder – pracovník na stavbách a pri údržbe budov

Podpora zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím /chránené pracoviská/ 100% financovanie z ÚPSVaR

Mária Birošová – knižnica
Andrej Holpit - údržba strojov a zariadení

Pohľad do zákulisia vysielacieho štúdia

Vestibul Obecného úradu v Raslaviciach

Ing. Ján Artim
Prednosta OcÚ

Spominka na „dzeda“ Kohuta

Ján Kohút mi mocno pripominal mojeho dzeda. Bul to mudri a šikovni človek, do šickeho še rozumel a každemu rad pomuh. To, co sebe prečitace, to še skutečne stalo. To fakt pravda.

Raz trebalo dakeho z našeho valala, žeby še ukazal, co našo šikovne ľudze znaju virobic z dreva. Ta som išla za dzedom Kohutom. Temu še bars nechcelo, bo termin bul kratki a dzedo nemal suche a vistate drevo, žebi z neho daco vystružlikal. Teľo še nahundral, ale potim prišľubil, že daco vistruha. O paru dni „Bača v čuhe“ bul na švece a putoval do Prešova na suťaž. Tam ho dzifčata z Osveti z Bardijova predstavili. Bača zabodoval a vihral 2. cenu. To bulo radosci.

To, co še stalo dalej čitajce pozorne, bo to viscihuje dzeda Kohuta a jeho zaľubu ku drevu.

Drevena socha „Bača v čuhe“ še po suťaži podozrivo stracila. Dzifčata z Bardijova s veľkim žaľom mi to prišli oznamic. Horši to bulo oznamic dzedovi. Ten bars češko nis totu stratu. Vitikal mi, že mali davac lepši pozur. Darmo, „Bača v čuhe“ mu bars prirosnul ku šercu. Bula to jedna z jeho poslednich prac, chtore virobil na suťaž.

Ľudze mojo, verce abo ne, ale možno po pol roku še Bača našol. Dzifčata ho privezli z Bardijova a tak me ho išli dzedovi vracic. Ket še otvorili dzvere na chiži a dzedo Kohut nas obačil, nebul bars nadšeni. Opital še co zaš chceme a už še richtoval zavric dzvere. V tim me mu ukazali Baču. Popatrel raz na sochu, raz na nas a oči mal pulne slizoch. To bulo radosci. A dzedo furt opakoval: „ta co Bačo, ti ši še mi vracil, ta ti še mi vracil. A ja sebe mišlel, že ce už nigda neuvidzim. Plakal dzedo, plakali i mi.

Tak taki bul dzedo Kohut. Tvardi chlop, ale i citlivi umelec. Jeho „Bača v čuhe“ ma čestne mesco v obecnej galerii.

Vaša A.H.
z vyšneho konca

Ján Kohút

Pohľad na stálu expozíciu GĽUŠ – v pozadí „Bača v čuhe“

Ján Kohút ako aktívny folklórista

Zaujímavosti a podujatia

OBEC RASLAVICE

VÁS POZÝVA

NA

REPREZENTAČNÝ PLES OBCE,

KTORÝ SA USKUTOČNÍ DŇA

23. 01. 2010

SO ZAČIATKOM O 19:00 HOD. V DOME KULTÚRY.

VSTUPNÉ: 12 EUR/OSOBA

V CENE JE ZAHRNUTÉ KOMPLETNÉ MENU VRÁTANE FĽAŠE VÍNA PRE DVE OSOBY.

V PROGRAME PLESU NA VÁS ČAKÁ SPRIEVODNÝ KULTÚRNY PROGRAM A BOHATÁ TOMBOLA.

DO TANCA HRÁ HUDOBNÁ SKUPINA

ARTES

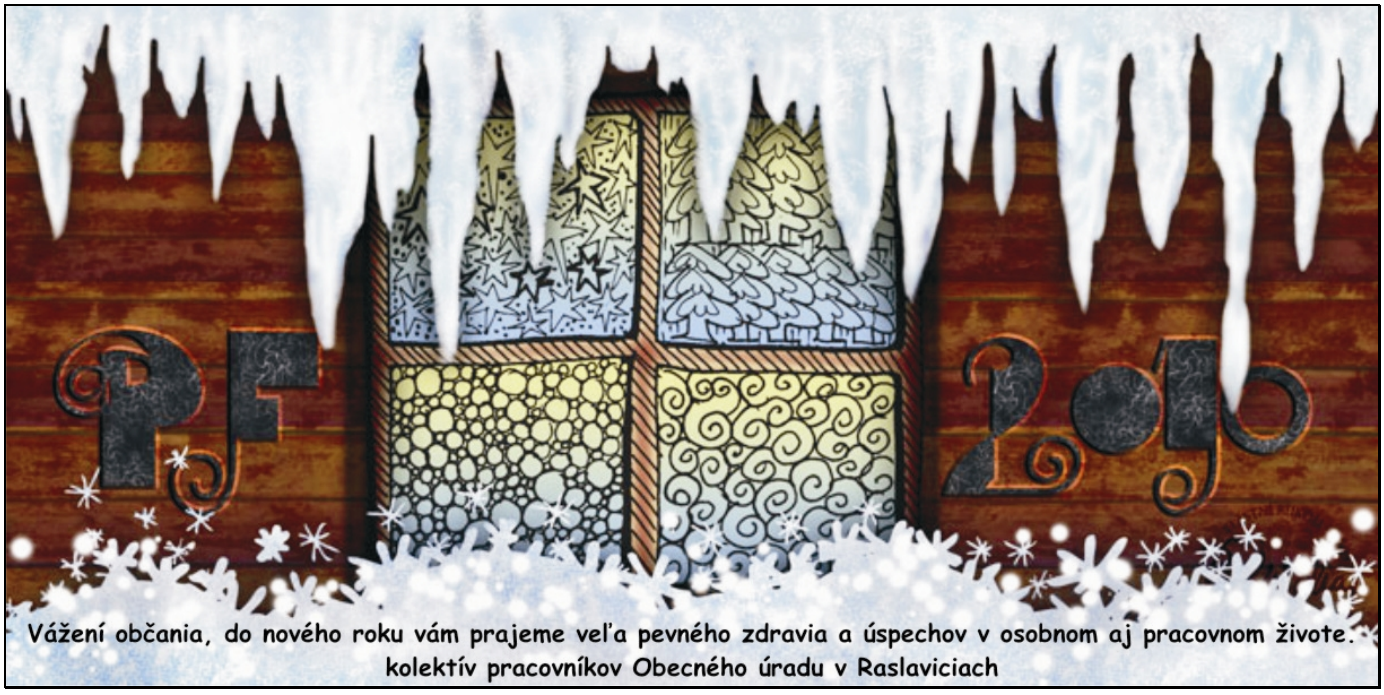
PREDAJ LÍSTKOV: OBECNÝ ÚRAD RASLAVICE, HLAVNÁ 154, 086 41 RASLAVICE, KONTAKT: 054/4792 222

DFSk Raslavičan v „Zrkadlovom háji“ v Bratislave – na podujatí „Večer autentického folklóru“ sa prezentovala obec Raslavice spevom, hudbou, tancom a tradičnými jedlami

Podujatia v obci

- II. Rómsky ples, ktorý sa uskutoční dňa 29.01.2010 v Dome kultúry so začiatkom o 19:00 hod. Vstupné 15 €, v cene je zahrnutá večera a občerstvenie. V programe plesu Vás čaká tombola a bohatý kultúrny program.
- Novoročný koncert Jiřího Zmožka, ktorý sa uskutoční 03.01.2010 o 15:30 hod. v divadelnej sále Domu kultúry v Raslaviciach. Vstupenky si môžte zakúpiť na Obecnom úrade od 28.12.2009, alebo pred začiatkom koncertu, vstupné 1,50 €.
- Silvestrovský ples v Dome kultúry v Raslaviciach, kde do tanca a k zábave Vám bude hrať hudobná skupina Radegast.

Vydal: Obec Raslavice, Obecný úrad, Hlavná 154, 086 41 Raslavice; Náklad: 650 výtlačkov
Tel/Fax: 054/4792 222; web: www.raslavice.sk; e-mail: obec@raslavice.sk